

Міністерство внутрішніх справ України

Харківський національний університет внутрішніх справ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ:
20 РОКІВ У СТАТУСІ НАЦІОНАЛЬНОГО**

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції
(2 березня 2021 року)

Харків – 2021

УДК [351.74:378.6](477.54)

X21

Редакційна колегія:

В. В. Сокурєнко (голова), Д. В. Швець (заступник голови), О. М. Бандурка, С. М. Гусаров, С. М. Бортник, М. Ю. Бурдін, А. М. Клочко, Л. В. Могілевський, В. А. Греченко.

Упорядник: доктор історичних наук, професор, заслужений працівник освіти України В. А. Греченко.

Рекомендовано Вченою радою

*Харківського національного університету внутрішніх справ
(протокол № 15 від 29 січня 2021 року)*

X21

Харківський національний університет внутрішніх справ: 20 років у статусі національного : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 2 берез. 2021 р.) / редкол.: В. В. Сокурєнко (голова), Д. В. Швець (заст. голови), О. М. Бандурка та ін. ; упоряд. В. А. Греченко ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. – 472 с.

Збірник містить близько 180 тез доповідей, присвячених розвитку Харківського національного університету внутрішніх справ за останні 20 років, з часу отримання статусу «національного». Також висвітлено актуальні проблеми історії та теорії права, адміністративного, кримінального, цивільного права, криміналістики, психології та педагогіки, української культури і мови. Авторами є академіки та члени-кореспонденти Національної академії правових наук України, доктори юридичних, історичних, психологічних, філологічних і педагогічних наук із різних закладів вищої освіти Братислави, Харкова, Києва, Львова, Кривого Рогу та ін.

УДК [351.74:378.6](477.54)

Матеріали викладено в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори. Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Харківського національного університету внутрішніх справ (<http://www.univd.edu.ua>) у розділі «Видавнича діяльність. Матеріали науково-практичних конференцій, семінарів тощо»), а також у репозитарії ХНУВС (<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>).

© Харківський національний університет
внутрішніх справ, 2021
© Автори статей 2021

УДК 342.951:351.82

Станіслав Валерійович ВАСИЛЬЄВ,

кандидат юридичних наук, доцент,
старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту
правового забезпечення інноваційного розвитку
Національної академії правових наук України (м. Харків)

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ОБІГУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Створення нових лікарських засобів та їх впровадження на ринок є запорукою інноваційного розвитку фармацевтичної галузі економіки України. Саме тому інноваційна діяльність зі створення нових лікарських засобів потребує свого належного правового регулювання. Законодавчі та підзаконні акти повинні встановлювати гарантії здійснення наукових досліджень для розробки нових лікарських засобів. Саме ці твердження обґрунтовують актуальність обраної теми дослідження.

Аналіз Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів дозволяє дійти висновку, що до сфери обігу лікарських засобів належить виробництво, оптова та роздрібна торгівля лікарськими засобами [1]. Згідно із абз. 2 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про інноваційну діяльність» інноваційна діяльність – це діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [2]. Вороніна І. С. визначає інноваційний лікарський засіб як лікарський засіб, що був уперше у світі зареєстрований на основі повного реєстраційного досьє та має патентний захист активних компонентів на певний період [3, С. 54]. Отже, інноваційна діяльність у сфері обігу лікарських засобів – це проведення наукових досліджень для створення нових лікарських засобів та випуск на ринок інноваційних лікарських засобів.

Правове регулювання інноваційної діяльності у сфері обігу лікарських засобів полягає у законодавчому закріпленні заходів підтримки наукових установ, які працюють над створенням нових лікарських засобів. Відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» впровадження нових технологій для фармацевтики є одним зі стратегічних пріоритетних напрямів інноваційної діяльності на 2011–2021 роки [4]. Згідно із п. 5 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» одним із пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки на період до 2020 року є нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань [5]. Привертає увагу, що у даному Законі України не визначені пріоритетні напрями розвитку науки і техніки на період після 2020 року.

Кабінет Міністрів України встановив перелік пріоритетних наукових досліджень, в тому числі і в сфері обігу лікарських засобів. Перелік пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2020 року затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 7 вересня 2011 р. № 942. У даному Переліку визначено напрям досліджень «Нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань». Також закріплені окремі тематичні напрями наукових досліджень: молекулярні біотехнології створення нових організмів та продуктів для фармацевтичної промисловості, конструювання та технології створення нових лікарських засобів та інші [6]. Водночас, строк дії даної постанови вже закінчився. Продовження подальших наукових досліджень у сфері створення нових лікарських засобів потребує правового закріплення тематичних напрямів наукових досліджень на період після 2020 року.

Протягом тривалого часу в Україні існувала державна цільова програма зі створення нових лікарських засобів. Державна цільова науково-технічна програма розроблення новітніх технологій створення вітчизняних лікарських засобів для забезпечення охорони здоров'я людини на 2011–2015 роки була затверджена постановою КМ України від 22 червня 2011 року № 725. Дана Програма передбачала створення дослідних зразків лікарських засобів, розроблення сучасних діагностичних та лікарських препаратів, підготовку технологічної документації [7]. Разом із тим, строк здійснення наукових досліджень за даною цільовою програмою вже давно закінчився.

Висновок. Таким чином, інноваційна діяльність у сфері обігу лікарських засобів – це проведення наукових досліджень для створення нових лікарських засобів та випуск на ринок інноваційних лікарських засобів.

Для належного правового регулювання інноваційної діяльності у сфері обігу лікарських засобів необхідно внести наступні зміни до законодавчих та підзаконних актів України:

1. Визначити у Законах України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» та «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» один з пріоритетних напрямів інноваційної діяльності – створення нових лікарських засобів на період до 2025 або 2030 року.

2. Прийняти постанову Кабінету Міністрів України про визначення пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень на період до 2025 або 2030 року. Серед тематичних напрямів наукових досліджень необхідно передбачити фундаментальні дослідження та експериментальні розробки нових лікарських засобів.

3. Затвердити постановою Кабінету Міністрів України Державну цільову програму розробки інноваційних лікарських засобів на період до 2025 або 2030 року.

Список бібліографічних посилань

1. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів) : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929 // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929-2016-p> (дата звернення: 09.02.2021).

2. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 09.02.2021).

3. Вороніна І. С. Правова характеристика інноваційних лікарських засобів. *Право та інновації*. 2015. № 2 (10). С. 49–54.

4. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні : Закон України від 08.09.2011 № 3715-VI // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17> (дата звернення: 09.02.2021).

5. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки : Закон України від 11.07.2001 № 2623-III // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14> (дата звернення: 09.02.2021).

6. Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2020 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 № 942 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/942-2011-p> (дата звернення: 09.02.2021).

7. Про затвердження Державної цільової науково-технічної програми розроблення новітніх технологій створення вітчизняних лікарських засобів для забезпечення охорони здоров'я людини на 2011–2015 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 22.06.2011 № 725 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/725-2011-p> (дата звернення: 09.02.2021). Втратила чинність.

Одержано 11.02.2021

УДК 004.04

Світлана Миколаївна ВИГАНЯЙЛО,

кандидат економічних наук,
доцент кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5350-0728>;

Лариса Петрівна ПЕРХУН,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри економіко-математичних дисциплін та інформаційних технологій
Національної академії статистики, обліку та аудиту (м. Київ);
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8667-2312>

АНАЛІЗ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ АНАЛІЗУ У ПРАВОВІЙ СТАТИСТИЦІ

Юристи у своїй практичній діяльності стикаються не лише з конкретними правовими фактами і подіями, а й з масовими правовими явищами і процесами, статистичний аналіз яких є необхідною умовою їхньої професійної діяльності. Студенти-правознавці, опанувавши статистичну методологію як сукупність прийомів і методів статистичного дослідження, зможуть вільно орієнтуватись у складних соціально-правових явищах і процесах, краще засвоювати інші юридичні дисципліни.

Студент-юрист має знати сучасну організацію статистичної роботи у правоохоронних органах; методи збирання статистичних даних про правопорушення і діяльність правоохоронних органів; принципи і методи обробки матеріалів статистичного спостереження; сутність узагальнювальних показників та основи їх статистичного аналізу.

Студент-юрист має вміти організувати і проводити статистичне спостереження правових явищ; розробляти макети та будувати таблиці і графіки; обчислювати узагальнювальні статистичні показники; аналізувати статистичні матеріали про правопорушення і заходи боротьби з ними з боку правоохоронних органів; формулювати висновки і пропозиції для прийняття управлінських рішень.

Дана публікація має на меті проаналізувати існуючі сучасні програмні додатки, що використовуються для обробки та аналізу результатів, та дозволять автоматизувати рутинну роботу.

Обробка великих масивів статистичної інформації, необхідної для аналізу правої, правоохоронної діяльності, може бути виконана лише з використанням сучасних засобів інформаційних технологій. Використання достовірної і науково-обґрунтованої інформації приводить до зменшення витрат, підвищення якості та ефективності обробки даних. Із зростанням потреби статистичного аналізу даних ринок ПЗ для статистичної обробки даних нестримно розвивається. Розглянемо найбільш поширені статистичні програми для обробки великих обсягів даних.

Метою нашого дослідження є аналіз та класифікація (щодо функціональних можливостей) статистичного програмного інструментарію, для аналізу великих сукупностей даних у правовій та правоохоронній діяльності для отримання бази для прийняття рішень, а також деякі рекомендації щодо їх вибору.

Методи статистичної обробки даних настільки різноманітні, що досліднику дуже складно розібратися у них і вибрати адекватні поставленим завданням статистичні критерії. Як правило, оптимальним є варіант, що комбінує відповідність комп'ютерного устаткування користувача системним вимогам ПЗ; відповідність можливостей ПЗ до параметрів поставлених завдань; об'єм даних для статистичного аналізу; кваліфікація користувача в області статистики. Загалом, основні вимоги до статистичного пакету -